

ת"פ 33486/04/20 - מדינת ישראל נגד סמיר אבו סוילם - נוכח ע"י

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 33486-04-20 מדינת ישראל נ' אבו סוילם

בפני
בעניין: כבוד השופטת, סגנית הנשיא נועה חקלאי
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י המתמחה הגב' סויה איילה
נגד
הנאשם: סמיר אבו סוילם - נוכח ע"י ב"כ עוה"ד שמש

גזר דין

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של הצעת שוחד לפי סעיף 291 בנסיבות סעיף 294(ב) לחוק העונשין תשל"ז - 1977.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, השוטר בועז גז (להלן: "**השוטר**"), שימש בתפקיד רכז מודיעין של יחידת יואב של משטרת ישראל, יחידה העוסקת במתן סיוע לגופי אכיפה בנושא הסדרת התיישבות הבדואים ומבצעי בנייה בלתי חוקית (להלן: "**היחידה**").
ביום 3.11.2019 נפגשו הנאשם והשוטר. הנאשם שיתף את השוטר בקשייו ביחס לשני צווי הריסה שהוצאו כנגד שני מבנים השייכים לבני משפחתו, וביקש את סיועו של השוטר.
במעמד הפגישה, ערך השוטר בירור וגילה כי לא קיים צו הריסה כנגד ביתה של בתו של הנאשם. השוטר הודיע לנאשם כי הצליח לבטל את הצו, וזאת על מנת לקבל מהנאשם מידע במסגרת תפקידו המשטרתי.
בהמשך, בתאריך 7.11.2019, הגיע הנאשם אל משרדו של השוטר ביחידה והציע לשוטר מעטפה ובתוכה 10,000 ₪, זאת לאחר שסבר כי עליו לשלם לשוטר תמורת הסיוע הנ"ל.
השוטר אשר הבחין במעשיו של הנאשם הורה לו להחזיר את המעטפה לכיסו והנאשם נעצר.
במעשים המתוארים, הנאשם הציע שוחד לעובד ציבור בעד פעולה הקשורה בתפקידו.
3. ביום 30.8.2022 הודה הנאשם במסגרת הסדר טיעון (ת/1) בכתב אישום מתוקן. סוכם כי הנאשם יישלח לתסקיר של שירות המבחן לצורך בחינת שאלת ביטול ההרשעה כאשר עמדת המאשימה היא להרשעה, מאסר בדרך של עבודות שירות (או מאסר מאחורי סורג ובריח ככל שלא יתאים לעבודות שירות), לצד מאסר מותנה

וקנס. עוד הוסכם כי ההגנה תהיה חופשית בטיעוניה.

4. בתסקיר מיום 25.12.2022, סקר שירות המבחן את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם, את הערכת הסיכון לעבריינות והסיכוי לשיקום.

שירות המבחן ציין כי הנאשם יליד 1974, בן 48, נשוי ואב ל-10 ילדים, סב לשמונה נכדים, מתגורר עם משפחתו בפזורת אלעזמה, עובד כעצמאי, ובעל עסק מורשה ס.מ. מתכות.

הוריו של הנאשם גרושים, אימו אשר נמצאת בשנות השמונים לחייה, מתגוררת בביתו והוא מטפל בה. הנאשם בקשר טוב עם אחיו אשר נעדרים כולם עבר פלילי, הנאשם בוגר 12 שנות לימוד, ללא תעודת בגרות.

הנאשם, לדבריו, מעסיק כשמונים עובדים. מעצרו בתיק זה השפיע על מצבו הבריאותי, והוא מתמודד עם בעיות לחץ דם גבוה וקוצר נשימה ונוטל טיפול תרופתי.

הנאשם נעדר רישום פלילי, הודה בביצוע העבירה, לקח אחריות מלאה. כשנודע לו שהבית של בתו מיועד להריסה פנה לשוטר אשר אמר לו שסייע לו, וכשהשוטר עדכן אותו שהבית לא ייהרס וכי עליו להגיע לתחנת המשטרה, הנאשם שמח מהבשורה שכן בתו היתה אמורה להינשא שבועיים לאחר מכן, ולכן ביקש לתת את הכסף לשוטר כאות הוקרה ותודה. לדבריו, טעה טעות חמורה במעשיו, וציין כי לא התכוון לשחד את השוטר אלא להביע את תודתו על העזרה והסיוע אשר נתן לו.

לדבריו, מעצרו בגין העבירה ושהייתו בכלא השפיעו עליו מאוד שכן הוא לא מכיר שגרת חיים שכזו, הוא אדם נורמטיבי ושומר חוק. הדבר הביא לפגיעה בבריאותו.

שירות המבחן התרשם כי אין מדובר באדם בעל דפוסי עבריינות מושרשים, אלא באירוע יחיד של אדם נורמטיבי ושומר חוק אשר רצה את טובת בתו, שגה וטעה בדרכיו מתוך רצונו לסייע לבתו ופעל שלא כראוי ובניגוד לחוק.

שירות המבחן התרשם כי מעשיו של הנאשם, ומעצרו בעקבות מעשיו, היוו עבורו טלטלה וזעזוע, הוא חזר על כך שהבין שטעה וחזר והתנצל על מעשיו.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם הפנים את הדברים, השכיל להעמיק בבחינת דפוסי התנהלותו והשלכותיהן האפשרויות, הן המשפטיות, הן האישיות, הן תעסוקתיות והן בריאותיות.

שירות המבחן התרשם כי ההליך המשפטי השאיר את חותמו והיווה גורם הרתעה עתידי בדבר שמירה על החוק.

על גיבש שירות המבחן עמדתו לעניין העונש, לקח בחשבון את ביצוע העבירה וחומרתה, ומנגד את היות הנאשם בעל משפחה, אב לילדים, סב לנכדים, נעדר עבר פלילי, נעדר דפוסי עבריינים, את שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, את הבעת החרטה, את התובנות, את ההרתעה מעצם ההליך הפלילי ואת הפגיעה בפרנסה. לאור כל האמור, המליץ שירות המבחן על ענישה בדמות של"צ בהיקף של 220 שעות, וכן על ביטול הרשעת הנאשם.

5. ב"כ המאשימה בטיעוניה, הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו, לחומרה שבעבירת השוחד ולפסיקה הנוהגת. כן הפנתה, לנסיבות ביצוע העבירה, לכך שקדם תכנון מוקדם, לחלקו המלא של הנאשם בביצוע העבירה, לכך שיכול היה להימנע מביצוע העבירה, לנזק שצפוי היה להיגרם ולנסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה.

לשיטת ב"כ המאשימה, מתחם העונש ההולם נע בין 7 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

ב"כ המאשימה הפנתה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, להיותו נעדר עבר פלילי, לנטילת האחריות. לדבריה, הנאשם ממעיט בחומרת העבירה בכך שמתאר את מסירת הכסף כאות הוקרה, ולא כשוחד.

ב"כ המאשימה ציינה שאין לאמץ את המלצת שירות המבחן, שכן הרתעה בעניינו היא נדבך קריטי, לצורך העברת מסר חד משמעי שהתנהגות מסוג זה לא מתקבלת על הדעת בשום צורה.

ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשם לא עבר תהליך שיקום או טיפול משמעותי.

ב"כ המאשימה טענה כי אין מקום לבטל את הרשעת הנאשם. לדבריה, המלצת שירות המבחן מבטאת פן אחד בלבד בענישה ואינה נותנת ביטוי למרכיבי ההרתעה והגמול, והיא בגדר המלצה ואינה מחייבת את בית המשפט. עוד טענה כי בעניינו של הנאשם לא הוכח כי הרשעה תוביל לפגיעה חמורה בשיקומו (שכן כאמור לא עבר שיקום או טיפול), וכן, לא הוכח כי הרשעה תביא לפיטוריו, בפרט כשעסקין בעצמאי.

לדברי ב"כ המאשימה, יש צורך בהרתעה אישית והרתעת הרבים, ואין הצדקה לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם, גם לא משיקולי שיקום. מדובר בעבירה שלא מאפשרת בנסיבותיה להימנע מהרשעה, שכן האישום הוא חמור.

לאור האמור, המאשימה עתרה להטיל על הנאשם 7 חודשי מאסר שיכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס גבוה וחילוט כספי השוחד בסך של 10,000 ₪.

6. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות ביצוע העבירה, לכך שהצעת השוחד הוצעה רק לאחר מעשה - רק לאחר שהשוטר שיקר לנאשם בכך שהציג לו מצג לפיו פעל לטובתו והביא לביטול צו הריסה של ביתה של בתו, כדי לקבל טובות הנאה מקצועיות בדמות מידע מודיעיני מהנאשם. ב"כ הנאשם טען כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה מתאימה להצעת שוחד טרם ביצוע המעשה, ואינה מתאימה לנסיבות תיק זה. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, לאמור בתסקיר שירות המבחן ולהמלצתו. לטענת ב"כ הנאשם, אין ספק שהרשעה תוביל לפגיעה ישירה בפרנסת משפחתו של הנאשם. לדבריו, הנאשם מעסיק 80 עובדים, ופגיעה בפרנסתו תביא לפגיעה בפרנסת 80 משפחות. לדבריו, הנאשם הודה במיוחס לו, לקח אחריות בהזדמנות ראשונה, הביע חרטה עמוקה, הפנים את חומרת המעשה והורתע מההליך הפלילי. ב"כ הנאשם טען כי בעקבות ההליך הפלילי, נפגעה בריאותו של הנאשם (הוצג אישור רפואי). לטענת ב"כ הנאשם, מתקיימים התנאים שנקבעו בפסיקה המצדיקים ביטול הרשעת הנאשם. הנאשם בעל חברה, בעל רישיון קבלן ועוסק מורשה (הוצגו מסמכים). לדבריו, במידה והנאשם יורשע, לא יוכל להיכנס בשערי חברת כ"ל, אשר לה הוא מספק שירות לאחר שזכה במכרז, שכן כ"ל אינה מאפשרת כניסת אנשים בעלי רישום פלילי. ב"כ הנאשם הפנה לאסופת

פסיקה ועתר להורות על ביטול הרשעת הנאשם ולהטלת ענישה שיקומית בדמות צו של"צ.

7. הנאשם בדבריו האחרונים, הביע צער על המעשה, טען שעשה שטות, שהוא מתבייש בעצמו, שמאז האירוע הוא נוטל כדורים ללחץ דם ושהאירוע לא יחזור על עצמו.

8. בבית המשפט התייצב מר סולימאן אבו רמשה, מנכ"ל מועצת שגב שלום. מר אבו רמשה מכיר את הנאשם מילדות, למד איתו יחד באותה הכיתה. לדבריו, הנאשם הוא האדם הכי ישר שהוא מכיר, מאוד עוזר בשוב, אדם חיובי, לא התכוון לשחד, אלא להחזיר טובה.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

9. **הערכים המוגנים** שנפגעו בעבירה שביצע הנאשם הם: טוהר המידות, ניקיון כפיהם של משרתי הציבור ואמון הציבור בהם והבטחת פעילותו התקינה של המנהל הציבורי.

10. בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין עמד על החומרה שבעבירות השוחד.

ראו למשל ע"פ (עליון) 341/73 מדינת ישראל נ' ויטה, (22.8.73):

"המציע שוחד מיזמתו. בלי שנדרש לתת על-ידי עובד הציבור, חטאו גדול ואולי כפול. לא זו בלבד שהוא עובר עבירה חמורה, אלא שהוא גם מבקש להדיח את עובד הציבור למעול בתפקידו למענו ולטובתו. אם לא יהיו מפתים, לא יהיו מתפתים, ואם לא יהיו נותנים, לא יהיו גם מקבלים או מבקשים. השוחד הוא כמו סרטן בגוף החברתי-ציבורי, ואם אין מצליחים לעצור בעדו בצעדי הראשונים, הוא עלול להתפשט במהירות לכל עבר ולהרוס כל חלקה טובה שנתרה בשירות הציבורי."

ראו גם ע"פ (עליון) 389/72 זוקאים ואח' נ' מדינת ישראל (15.7.73):

"כיבוד החוק דורש בראש ובראשונה פעולה חינוכית קשה וממושכת, אבל עד שיגיעו ימות המשיח, אף לא נוכל בלעדי כוח ההרתעה שבעשיית דין ובאימת הדין. חשוב בעיני מאוד מה יגידו בגת ומה יבשרו בחוצות אשקלון. בגמר פרשת אשדוד זו, ושלא ייצא הקול שבית משפט זה קרא דרור לנותני שוחד. רחמנות יתרה כלפי הפרט בכגון אלה עלולה לעלות כדי התאכזרות לחברה כולה, פן היא תשקע ביוון המצולה של שוחד ושל שחיתות."

ע"פ (עליון) 766/07 **ברק כהן נגד מדינת ישראל** (19.11.07):

"...בית-משפט זה הדגיש לא פעם כי עבירות מסוג זה יש לראות בחומרה רבה. "הסכנה לדמותו של השירות הציבורי ולאופייה של החברה בישראל היא כה גדולה", הדגיש השופט ברנזון לפני שנים רבות,

"עד שאין להירתע מנקיטת אמצעי ענישה קשים ומורגשים היטב כלפי כל מי שעולה על דרך השוחד - אם כנותן, אם כלוקח או כמבקש, ואם כמתווך" ...העמדה שהתקבלה היא, לכן, כי מי שהורשע בעבירה של שוחד ראוי לו שיישא במאסר בפועל, ולתקופה ממשית..."

ע"פ (עליון) 4416/90 מיכאל זינו נ' מדינת ישראל (30.12.90):

"עבירה של מתן שוחד היא עבירה חמורה מאד, שיש בה משום השחתת המידות. העובד עבירה זו הרי הוא חוטא ומחטיא אחרים, ואחרים אלה המה משרתי הציבור..."

11. **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** בנסיבות שבפני אינה ברף גבוה.

12. **באשר לנסיבות ביצוע העבירה** נתתי דעתי לנסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירה, קרי, רצונו של הנאשם לטפל בשני צווי הריסה שהוצאו כנגד שני מבני מגורים השייכים לבני משפחתו. נתתי דעתי לכך שהנאשם פנה לשוטר בבקשת סיוע, לכך שעל אף שהבירור שערך השוטר העלה כי כלל לא קיים צו הריסה כנגד ביתה של בתו של הנאשם, "השוטר הודיע לנאשם כי הצליח לבטל את הצו, וזאת על מנת לקבל מהנאשם מידע במסגרת תפקידו המשטרתי" (כמפורט בכתב האישום המתוקן). נתתי דעתי לכך ש-4 ימים לאחר מכן, הנאשם הגיע למשרדו של השוטר והציע לו מעטפה עם כסף. יש אינדיקציה לתכנון מוקדם שהתבטא בכך שהנאשם הגיע למשרדו של השוטר כשהוא כבר מוכן עם מעטפה שבתוכה כסף. הנזק שהיה צפוי להיגרם כתוצאה מהעבירה, הוא השחתתה של טוהר המידות וניקיון הכפיים של עובד הציבור (השוטר), ופגיעה באמון הציבור בהתנהלות תקינה. בפועל, בזכות התנהלותו של השוטר, אשר לא נתן יד להצעת השוחד שהוצעה לו, לא נגרם נזק. נתתי דעתי לחלקו של הנאשם בפרשה - חלקו מלא. נתתי דעתי להשפעת האחרים על הנאשם, לרבות השפעת המצג שהציג לו השוטר.

13. על מדיניות הענישה הנוהגת ניתן ללמוד מפסקי הדין שלהלן:

· רע"פ 357/14 לב סוקולובסקי נ' מדינת ישראל (16.1.14):

המבקש הורשע לאחר שמיעת ראיות, בביצוע עבירה של מתן שוחד לפי סעיפים 291 + 294(ב) לחוק העונשין. המבקש ניסה לשחד בוחן נהיגה לצורך קבלת רישיון נהיגה במשאית ונדון ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, 10 חודשי מאסר על תנאי, קנס בסך ₪ 5,000 ופסילה בפועל מלנהוג במשאית. ערעור על הכרעת הדין נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה.

· רע"פ 3852/14 אלכסנדר זיסמן ורשואר נ' מדינת ישראל (18.8.14)

המבקש, שהיה נוסע ברכב, הציע שוחד בסכום של \$200 לשוטר תנועה על מנת שלא ירשום דוח תנועה לחברו שנהג ברכב. נדון לעונש של 3 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך ₪ 2,500. הערעור על עצם ההרשעה נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה, תוך שבית המשפט העליון ציין כי העבירה היא חמורה, שהאינטרס הציבורי להרתיע מהישנותה הוא רב ויש ליתן משקל משמעותי לאינטרס זה.

· עפ"ת (תל אביב) 29046-06-14 ברזלאי נ' מדינת ישראל (9.2.15).

המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של מתן שוחד לפי סעיף 291 לחוק העונשין, בכך שבהזדמנויות שונות נתן לעובד ציבור, סגן מנהל במחלקת גיון בעיריית תל אביב, תלושי קנייה בסכום כולל של 6,000 ₪, בעד פעולות הקשורות במילוי תפקידו. בית משפט קמא קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 5-12 חודשי מאסר לצד ענישה כספית משמעותית, ודן את המערער ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, 12 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 40,000 ₪. בהסכמת המערער ערעורו נדחה.

· עפ"ג (חיפה) 19051-07-14 גרוסמן נ' מדינת ישראל (4.9.14):

המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של מתן שוחד לפי סעיפים 291 + 294(ב) לחוק. המערער שהינו עובד ציבור הציע לשוטר תנועה תשלום שוחד תמורת הימנעות מרישום דו"ח, בהזכירו כי הוא חבר המועצה. בית המשפט אבחן בין הענישה הנוהגת כשאזרח "רגיל" מבצע עבירת שוחד, אז מתחם הענישה הוא בין 3 ל - 6 חודשי מאסר וענישה נלווית, לצד מתחם ענישה מחמיר יותר שעה שמדובר בעובד ציבור, מתחם שנע בין 4-10 חודשי מאסר. המערער נדון ל-6 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך 7,500 ש"ח. הערעור נדחה.

· ת"פ (אילת) 14325-10-18 מדינת ישראל נ' גרייס (19.7.22):

הנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון ולאחר שמיעת חלק מראיות המאשימה, בעבירה של הצעה למתן שוחד לפי סעיפים 291+294(ב) לחוק העונשין. הנאשם הניח על שולחנו של מנהל אגף התיירות והאכיפה בעיריית אילת שקית ובתוכה כסף בתמורה לזירוז טיפול בבקשתו לקבלת היתר לרוכלות בשוק. המאשימה הגביל עצמה לעתור לעונש הכולל עד 6 חודשי מאסר שיכול וירוצה בעבודות שירות לצד מאסר על תנאי וקנס. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע ממאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר בעבודות שירות, לצד ענישה נלווית, וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 2,000 ₪.

· ת"פ (פ"ת) 32411-05-20 מדינת ישראל נ' שלמה חתוכה (1.7.21)

הנאשם הורשע במסגרת הסדר טיעון בביצוע עבירות של מתן שוחד, בניגוד לסעיף 291 בחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") ובשתי עבירות של הוצאת חשבונית מס כוזבת בניגוד לסעיף 117(ב)(3) בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975.

הנאשם שעבד כקבלן משנה בפרויקטים שונים בשב"ס, תמחר מחיר של פרויקט. ארקדי שהיה אותה עת קצין בינוי בשב"ס הורה לו "לנפח" את המחיר והנאשם עשה כן, ובסיום העבודה הורה לו ארקדי להעביר לידיה את ההפרש בין המחיר ה"מנופח" למחיר המקורי. הנאשם עשה כן, על מנת שארקדי יאפשר את המשך העסקת הנאשם ויסב לו עבודות עתידיות כקבלן משנה, ונוכח יחסי התלות והשליטה של ארקדי בקבלני המשנה. בנוסף הנאשם ביצע שתי עבודות פרטיות בבית של ארקדי, ועל פי בקשת ארקדי הוא הוציא שתי חשבוניות כזב לפיה העבודות נעשו לכאורה בעבור שב"ס. את התשלום בעבור עבודתו קיבל הנאשם מקבלן משנה אחר, אשר נדרש אף הוא לשלם את התשלום בהוראת ארקדי. נקבע מתחם הנע בין 2-12 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. על הנאשם נגזרו חודשיים מאסר בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 7000 ₪.

· ת"פ (מחוזי ת"א) 18950-08-17 מדינת ישראל נ' מרים שורק ואח' (16.9.18).

הנאשם הציע שוחד לשוטרת על מנת שתסייע לו בהוצאת רישיון נשק. נקבע כי מתחם העונש ההולם כולל 3-6 חודשי מאסר לצד ענישה נלווית. על הנאשם נגזרו 3 חודשי מאסר בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה וקנס.

ת"פ (באר שבע) 29742-11-15 **מדינת ישראל נ' אבו מחארב** (4.10.18): הנאשם הורשע, במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום שתוקן מעבירה של שוחד לפי סעיף 291 לחוק לעבירה של ניסיון למתן שוחד. הנאשם היה עצור בתחנת משטרה, הציע לשוטר בתחנה 7,000 ₪ בתמורה לכך שידבר עם השוטרים הרלוונטיים לחקירתו. במסגרת הסדר הטיעון המאשימה עתרה ל-6 חודשי מאסר בפועל שיכול וירוצו בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס. ההגנה טענה פתוח. בית המשפט דן את הנאשם ל-4 חודשי מאסר בעבודות שירות, 8 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 7,000 ₪.

ת"פ (באר שבע) 4625-09-17 **מדינת ישראל נ' גנייס** (7.1.18):

הנאשם הורשע בעבירה של מתן שוחד לפי סעיף 291. הנאשם הציע במספר הזדמנויות לעובד ציבור, פקח, תשלום בעד פעולה הקשורה בתפקידו (בנייה). במסגרת הסדר טיעון עתרו הצדדים במשותף להטיל על הנאשם 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך 25,000 ₪. בית המשפט גזר את עונשו של הנאשם בהתאם להסדר שהוצג.

ת"פ (רמלה) 12177-06-15 פרקליטות מחוז מרכז- פלילי נ' צפאני (8.12.16): הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של מתן שוחד לפי סעיף 291 לחוק העונשין, הנאשם שילם שוחד לעובד ביטוח לאומי שיסייע לו בקידום התביעה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע ממספר חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל. בשל מצבו הבריאותי של הנאשם הוא לא היה כשיר לביצוע עבודות שירות או של"צ ועל כן נדון ל-5 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 8,000 ₪.

ראו גם: ע"פ (עליון) 6622/17 גבאי נ' מדינת ישראל (10.1.2018); ע"פ (עליון) 3710/13 הגוס טדלה נ' מדינת ישראל (2.10.13); רע"פ 2781/12 יעקב משולם נ' מדינת ישראל (8.4.12); רע"פ 7633/05 **עצמון נ' מדינת ישראל (11.01.06)**; עפ"ג (באר שבע) 3135-09-18 **סחאר ואח' נ' מדינת ישראל** (21.11.18); ע"פ (מרכז) 35673-02-17 מוחמד עווד נ' מדינת ישראל (19.7.17); ע"פ (מחוזי מרכז) 32462-01-12 **פיסו נ' מדינת ישראל (13.03.12)**; ת"פ (מחוזי חיפה) 51826-09-19 **מדינת ישראל נ' דב נוי** (27.12.20); ע"פ (חיפה) 12332-01-12 חסן נ' מדינת ישראל (16.2.12); בת"פ (קרית גת) 18924-07-11 **מדינת ישראל נ' בלחובסקי (10.10.13)**; ע"פ (מחוזי ת"א) 18014-12-10 זולפין נ' מדינת ישראל (7.3.11).

14. לאור כל האמור לעיל, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם לעבירה שביצע הנאשם בנסיבות שבפני, נע ממאסר מותנה ועד 8 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

שאלת ביטול ההרשעה

15. הכלל הוא כי מי שהוכחה אשמתו, יש להרשיעו בדין.

בע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' שמש (2.9.96), פסק בית המשפט העליון, כי:

"שורת הדין מחייבת כי מי שהובא לדין ונמצא אשם, יורשע בעבירות שיוחסו לו. זהו הכלל. הסמכות הנתונה לבית המשפט להסתפק במבחן מבלי להרשיעו בדין, יפה למקרים מיוחדים ויוצאי דופן. שימוש בסמכות הזאת כאשר אין צידוק ממשי להימנע מהרשעה מפר את הכלל. בכך נפגעת גם שורת השוויון לפני החוק".

עמוד 7

עם זאת, קיימים מקרים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן בהם קיימת הצדקה להימנע מהרשעה (ע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל (31.12.07)), וזאת כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי, לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי.

בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל (21.08.97), נקבע, כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים מרכזיים: ראשית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, ושנית ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

16. על הנאשם מוטל הנטל לשכנע שהותרת ההרשעה על כנה תפגע בו באופן קונקרטי, ולא די בהעלאת תרחיש תיאורטי שלפיו עלול להיגרם לנאשם נזק בעתיד (ראו: רע"פ 2180/14 שמואלי נ' מדינת ישראל (24.4.14); רע"פ 1439/13 קשת נ' מדינת ישראל (4.3.13); רע"פ 8627/12 הנסב נ' מדינת ישראל (31.12.12)).

17. יישום המבחנים האמורים במקרה דנן, מעלה כי לא ניתן להורות על ביטול הרשעת הנאשם בדיון.

18. באשר לסוג העבירה:

בית המשפט העליון קבע כי עבירת השוחד היא עבירה חמורה, וכי האינטרס הציבורי הטמון בהרתעה ביחס לעבירה זו, הוא רב. יש להעביר מסר ברור כי אין ליתן לעובד הציבור טובת הנאה בעד מילוי תפקידו.

ראו: רע"פ 3852/14 אלכסנדר זיסמן ורשואר נ' מדינת ישראל (18.8.14): שם, נדחתה בקשת המבקש לבטל ההרשעה.

ראו גם: ע"פ (מחוזי ת"א) 70560/06 סעדי נ' מדינת ישראל (21.1.2007): שם, המערערת הורשעה בעבירת שוחד. המערער עתרה לסיום ההליך ללא הרשעה שכן סיימה לימודי יעוץ מס וטענה כי הרשעה תוריד לטמיון את לימודיה. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורה.

מנגד, ניתן למצוא מקרים בודדים, חריגים מאוד, שגם בעבירת שוחד בוטלה הרשעה. למשל: ת"פ (שלום ב"ש) 3675/08 מדינת ישראל נ' בראון (3.5.2010): שם, בוטלה הרשעתו של נאשם אשר נתן שוחד בסך 300 ש"ח בתמורה לרישום שלוש משאיות שבבעלותו ב"מעבר קרני", אף על פי שהמשאיות לא היו במקום, וזאת על מנת שיקוצר תורו בהמתנה במעבר. על הנאשם הושטו 200 שעות של"צ.

אני אף ערה לפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם: ע"פ (עליון) 8169/20 חיים שלום ואח' נ' מדינת ישראל (26.8.21), שם הסתיימו ההליכים ללא הרשעה, אם כי העבירה שם אינה עבירת שוחד.

19. העובדה שהנאשם מחזיק רישיון קבלן לעבודות הנדסה בנאיות (נ/2), אין בה כדי ללמד בהכרח כי בעקבות הרשעה בעבירה זו יאבד הנאשם את רישיונו. כך גם לא הוכח כי בשל הרשעתו ימנע מהנאשם לקבל עבודות, או לזכות במכרזים. אף אין במסמך נ/7 כדי ללמד על כך שעקב הרשעתו תיאסר על הנאשם הכניסה למתחם חברת כ"ל, חברה לה הוא ניתן שירותים. הדבר מצוי בשיקול דעת של הגורמים הרלוונטיים.

20. דבר ידוע הוא כי הרשעה פלילית, כל הרשעה, עלולה במהלך חייו של אדם לפגוע בו בצורה זו או אחרת, לרבות להגבילו ביכולות התעסוקה, ואף על פי כן, הכלל הוא כאמור הרשעה, ורק במקרים חריגים ניתן להימנע

ממנה.

21. בנסיבות אלו לא מצאתי כי מתקיים החריג לכלל המצדיק את העדפת השיקול האינדיבידואלי על פני האינטרס הציבורי, לא שוכנעתי כי קיים פער בלתי נסבל בין עוצמת הפגיעה של ההרשעה הפלילית בנאשם לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי החברתי הכללי.

22. לא מצאתי כי המלצת שירות המבחן יש בה כדי להכריע את הכף בנסיבות העניין.

23. הרשעת הנאשם תישאר על כנה.

שיקולים בגזירת עונשו של הנאשם

24. בעניינו של הנאשם אין הצדקה לחרוג לחומרה או לקולה ממתחם העונש ההולם, גם לא משיקולי שיקום.

25. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את הנתונים שלהלן:

26. זקפתי לזכותו של הנאשם את העובדה שבחר לקחת אחריות ולהודות במיוחס לו בהזדמנות ראשונה.

27. זקפתי לזכותו של הנאשם את היותו נעדר הרשעות קודמות.

28. זקפתי לזכותו את תרומתו לחברה ולקהילה, את העובדה שמעסיק עשרות עובדים ומפרנס עשרות משפחות. את דברי ראש המועצה לפיהם הנאשם תורם לנזקקים במקום מגוריו.

29. לקחתי בחשבון את השפעת העונש על הנאשם ומשפחתו, את נסיבותיו האישיות כפי שפורטו על ידי הנאשם ובא כוחו. את מצבו המשפחתי, והרפואי, שלו ושל בני משפחתו.

30. לקחתי בחשבון את טענת הנאשם כי הרשעתו תפגע במידה מסוימת בפרנסתו.

31. נתתי דעתי להמלצת שירות המבחן, הגם שלא מצאתי הצדקה לבטל את הרשעת הנאשם, הרי ששירות המבחן המליץ על ענישה חינוכית בדמות של"צ.

32. לאור מכלול נתוניו של הנאשם ולאחר ששקלתי את כל המפורט לעיל, מצאתי לנכון ולמידתי להטיל על

הנאשם ענישה ברף התחתון של מתחם העונש ההולם.

עונשו של הנאשם

33. סיכומו של דבר, מצאתי לנכון ולמידתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בן 3 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מהיום לבל יעבור הנאשם את העבירה בה הורשע.

ב. קנס בסך של 8,000 ש"ח או 25 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם תוך 90 יום.

ג. הנאשם יתחייב בפני על סך של 20,000 ₪ וזאת לבל יעבור עבירה בה הורשע תוך 3 שנים מהיום. במידה ולא יתחייב - יאסר למשך 20 יום.

ד. של"צ בהיקף של 180 שעות אשר יבוצע במתנ"ס שגב שלום. הנני מטילה על הנאשם צו לביצוע 180 שעות שירות לתועלת הציבור וזאת במשך שנה. השל"צ יבוצע במתנ"ס שגב שלום בהתאם לתכנית שגובשה על ידי שירות המבחן ובפיקוח שירות המבחן.

אם יתעורר צורך בשינוי מקום ההשמה, שירות המבחן יעשה כן וידווח לבית המשפט.

הנאשם מוזהר כי אם לא ימולאו תנאי הצו במלואם, ניתן יהיה לבטלו ולהטיל עליו עונש נוסף, בגין העבירות בהן הורשע, במקום צו השל"צ.

ה. חילוט הסך של 10,000 ₪ שנתפס לטובת אוצר המדינה.

ו. זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ח אדר תשפ"ג, 21 מרץ 2023, במעמד הצדדים.

